

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

עלון מס' 57
ט' טבת תש"ע
ויגש

**"איך קאָפּלען
קאָל-קאָב, וְהַנְּעִיר יַאֲוֵנוּ בְּאֵתִי"**
(בראשית, ל"ד, ל"ד)
איך ארטאט אונד פֿונ
לפֿון טאָבֿי האָט
הרחום, אָס לט
הנחלתי לִבֿני אַת
המורשת העתיקה
הטליתית הברוכה
והנפֿלאה של
התורה הקדושה.
הבאָן ר' רחמים חי
חויטאָל הכהן זצ"ל

זמני השבת:
בניסת השבת: 16:23
יציאת השבת: 17:24

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפיר"...

**"וַיִּגְדְּוּ לֹוּ לֵאמֹר, עוֹד יוֹסֵף זֵוִי, וְכִי-הוּא מִשְׁלַל, בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרָיִם;
וַיִּפֹּג לִבּוֹ, כִּי לֹא-הָאֱמִיץ לָהֶם"**
(בראשית, מ"ה, כ"ו)

ר' שמעון אומר (אדר"נ פ"ל) כך עונשו של בדאי, שאפילו דובר אמת, אין שומעין לו, שכן מצינו בבניו של יעקב: שכיזבו לאביהן בתחילה - האמין להם, שנאמר (בראשית לו, לג) **"וַיִּכְרַה וַיֹּאמֶר כְּתַנְתָּ בְנֵי."** אבל באחרונה, אע"פ שדברו אמת לפניו לא האמין להם, שנאמר **"וַיִּפֹּג לִבּוֹ כִּי לֹא-הָאֱמִיץ לָהֶם."**

ורעה מזאת ראינו על השקר: סבר רב טביומי שאין זה משורת

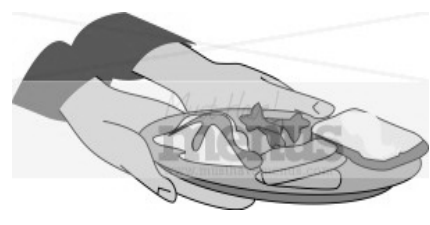
דרך-ארץ לומר שהיא חופפת את ראשה, ולכן אמר לה שאשתו אינה בבית, והנה לאחר המעשה הזה, נפטרו לו שני בנים רח"ל. באו אנשי המקום ושאלוהו מה גרם למיתת בניו, והרי באותו מקום לא היו מתים אנשים קודם זמנם? סיפר להם את המעשה הנ"ל. אמרו לו: "בבקשה ממך, צא ממקומנו ואל תגרום מיתה לאנשי המקום."

מסופר בגמרא (סנהדרין צז), שאמר רבא, שפעם אמר לו רב טביומי, שאילו היו נותנים לו כל חללו של עולם לא היה משנה בדיבורו, משום שפעם אחת נזדמן לו לשהות בעיר אחת ששמה קושטא (אמת) ולא היו משנים שם בדיבורם, ולא היה מת שם אדם בלא זמנו. יום אחד היתה אשתו של רב טביומי חופפת ראשה (מתקלחת), באה שכנה ודפקה בדלת ממך, צא ממקומנו ואל תגרום מיתה לאנשי המקום. ורצתה את אשתו.

**מודגלים אתם
ד"ת
מאיני דחל
גנבתם למודינים
ישמעלים מברדתם"**

"וַיִּכְלֹכֵל יוֹסֵף אֶת-אָבִיו וְאֶת-אֹזְוֵיו" (בראשית, מ"ז, י"ב)

מעיר הח"ח בדרך משל:

מלך גדול הלך לבקר את חייליו ומצאו חן בעיניו. הודיע בפומבי, כי כל מי שיש לו בקשה יבוא ויבקש. ניגש אליו אחד החיילים ואמר לו: "אדוני המלך, להווי ידוע לך, כי מסור אני בכל לבי ונפשי למלך ושאלתי היא: שתנתן לי ארוחתי בל יום בלי הפסק."

שחקו עליו כל חבריו: "שוטה שכמוך! הלא ארוחתך ממילא נתנת לך, כי חייל אתה וכל החיילים נזונים ומתפרנסים מאת המלך."

כן הדבר עם כל אחד ואחד. מדגישים אנו בבקשותינו בייחוד את דאגת הפרנסה, ואנו שוכחים לגמרי כי אין זה מעניינינו, כיון שעל הזן ומפרנס לכל לפרנס אותנו, עלינו להתפלל ולבקש על כבוד שמים וכבוד התורה ורצון יראיו יעשה...

מתוך "חפץ חיים על התורה"

**חיפוש חטאים
ולינווד זכות
מידות טובות הן,
אלא שחיפוש
חטאים צריך
אדם לחפש
אצל עצמו
וזכות
אצל אחרים**
~ ר' לוי יצחק מברדיצ'ב ~

עונש המתלונן...

בתורה הקדושה מצינו, כי כאשר נשאל יעקב אבינו ע"י פרעה מלך המצרים (בראשית מזח), **"כמה ימי שני חיי חייך"** השיב יעקב ואמר לו **"ימי שני מגורי שלושים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבותי בימי מגוריהם"**, ובחז"ל מצינו כי נענש יעקב על שאמר כן ונתקצרו ימיו.

ובאור הדבר, כי מדה כנגד מדה מצינו כאן, מאחר ויעקב אבינו אמר כי שנותיו היו רעות- לכן נענש.

את המסר הזה חשוב שנזכור, שכן לפעמים אנו מתלוננים על כל מיני דברים שהקב"ה נותן לנו ברחמיו הרבים ואיננו זוכרים עד כמה אנו נהנים ומרוויחים בהם... כך למשל, עלולה אשה להתאונן על אי אלו חסרונות שנמצאים בבעלה, תוך התעלמות מהמעלות שיש בו ואשר מחמתם עליה לחוש כמי שקבלה מתנה מיוחדת מהקב"ה.

עלינו להבין כי אם נתאונן על חסדיו של מקום ולא נדע להעריך אותם כראוי, עלולים אנו להגיע לידי כך שהקב"ה

יאמר לנו כביכול **"אין בעיה... אם כל כך רע לכם עם אותן מתנות שנתתי לכם - אני מוכן לקחת אותן בחזרה!"** ואז, נחוש באמת ובתמים כמה נחוצות היו מתנות אלו בעבורנו וכמה טובה היתה טמונה בהן בעבורנו...

~ הר' ניסים יגן ~

מעשה בר' אבא בן זמינא שהיה חייט, ופעם תפר בגדים בביתו של גוי אחד ברומי.

הביא הגוי לפני ר' אבא בשר נבלה ואמר לו: **"אכול מזה!"**

אמר לו החייט: **"אני לא אוכל נבלות!"**

אמר הגוי: **"אם אתה לא אוכל אני הורג אותך."** אמר ר' אבא: **"אתה יכול להרוג אותי ואני לא אוכל בשר נבלה, כי אני יהודי והתורה צוותה עלינו שלא לאכול דברים אסורים."**

אמר לו הגוי: **"בא ואגלה לך, אם היית אוכל אז הייתי הורג אותך, מפני שכל אדם צריך להחזיק חזק באמונתו, ואם כל האומות כך, יהודי על אחת כמה וכמה."**

רצה הקב"ה לברוא נבראים כדי שיוכל להיטיב להם

דעת תבנות

avinoamhadad@gmail.com

פינת ההלכה

הרב דב ניסים עליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

דיני קריאת שמע

וברכותיה (המשך)

בנוסף עד כה למדנו מהו תחילת זמן קריאת שמע, לגבי סוף זמן קריאת שמע נאמר במשנה (ברכות ט:): שניתן לקרוא עד שלוש שעות, דהיינו סוף שעה שלישית מתחילת היום.

בהגדרת 'תחילת היום' מצינו שתי שיטות. יש אומרים (שיטת 'מגן אברהם-מג"א') שהיום מתחיל מעלות השחר (שהוא קודם ל-הנץ החמה' ב-72 דקות), ויש אומרים שהיום מתחיל רק מ-הנץ החמה' (שיטת הגאון מוילנא-הגר"א). ההפרש בין השיטות למעשה הוא כ- 35-40 דקות.

לכתחילה יש להקדים ולקרוא קריאת שמע כמה שיותר מוקדם, ואע"פ שכבר עבר זמן 'הנץ החמה' שהוא זמן קריאת שמע למצוה מן המובחר. ועל כל פנים ישתדל לא לאחר ולקרונה לאחר זמן 'מגן אברהם', כיוון שמצות קריאת שמע היא מן התורה. ורק בדיעבד יכול לסמוך על זמן 'הגאון מוילנא'.

אם לא קרא קריאת שמע עד לאחר זמן זה, הפסיד מצות קריאת שמע של שחרית. אלא שמכל מקום עדיין יכול לקרוא קריאת שמע עם ברכותיה כל עוד שלא עבר זמן תפילה, שהוא כ-שעה לאחר סוף זמן קריאת שמע.

לסיכום:

א. לכתחילה, יש לקרות קריאת שמע בסמוך להנץ החמה, כדי שישמך גאולה לתפילה ויתפלל עמידה בנץ החמה. ב. אם לא קרא ב-הנץ החמה' יקדים לקרותה ככל שיוכל. ג. על כל פנים ישתדל לא לאחר ולקרונה לאחר זמן 'מגן אברהם' (מג"א). ד. בדיעבד יכול לסמוך על זמן 'הגאון מוילנא' (הגר"א). ה. מכאן ואילך אע"פ שעבר זמן קריאת שמע יכול לקרותה בברכותיה רק עד סוף זמן תפילה (כשעה נוספת).

אמר אבא כהן ברדלא:

אוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה, ומה יוסף קטן שבאחים הוכיח את אחיו באמור להם **"אני יוסף העוד אבי חיי? ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו"** -

מלמד שפרחה נשמתם במקום. מה אנו נטען ביום תוכחה בו יאמר הקב"ה לכל אחד מה עשה בימי חלדו בעולם הזה שנאמר

"אוכיחך ואערכה לנגדך" (תהילים נ, כ"א)

~ מתוך בני בנימין ~